

COMUNICATO n. 3384 del 02/12/2024

Traduzione in cimbrio

Stian garècht ka schual in da didjitàl zait, di naüng vüar linee vodar trentinar schual

[Cimbrio] Ägenump atz 22 von bintmånat vodar provintziàl DJunta, vorgelekk vodar vitzevorsitzaren un asesören vor di schual, kultür un spòrt, politike vor di familfja, vor di djungen un glaiche oportunitét Francesca Gerosa di “Vüar linee zo stiana pezzar ka schual in da didjitàl zait: an ånfång boda haltet kunt daz earst vo alln von studjént un di auzpintom zbisnen schual-studjént-famildje”. Dar khèrn von briaf iz daz stian garècht ka schual haltante kunt vo allz, nèt lai gian garècht azpe vote, ma daz stian garècht, laip un hirn von studjént.

”Z zil iz khön hoatar bia ’z mochanda khemmen genützt di didjitàln plattformen, nèt abestraitantese ma gebante di djüstn regln zo nützase” asó hatta khött di Gerosa. “Di plattformen tarfan khemmen genützt pitt sinn, ombrómm, azta aftna sait gemsa zuar zo lirna pezzar un bahémmegar, aftz d’åndar azza khemmen genützt kartza vil mangsa hãm riskie, übar dise riskie habar gesüacht zo übarlega, zbisnen disan dar earst iz dar ångst boda khint zo mocha soìn hèrta konnettart zoa zo maga nàstian in kompìte un z’sega bia ’z soinda gânt di prüf. Di schual vor ünsarne khindar iz daz earst sachan, ma ettlane vert vennensaz mèchte sber gelången zo organizaranen di zait zo studjara haltante kunt vo alln in åndarn interese bosa hãm, saiz di sèlln sèlbart, saiz di sèll vodar famildja, pròpio ombrómm daz sèll boden khint gevorst iz nèt hèrta khött in da djüst zait un hoatar. Bar mochan süachan zo nemma auz di zait vodar schual vodar sèlln vo huam süachante zo halta hoach di qualitét von lem, von gelirna un von relatziongen pinn åndarn laüt gebante di djüstn regln: alle di sèlln komunikatziongen åna nia khummana rue boda vürkhemmen nützante di didjitàln struméntn machan khemmen ångst un an lestn khemmenda auz straitar o. ’Z zil iz vennen in djüst equilibrio pinn djüstn zaitn un pinn djüstn mode zoa azta di studjént nèt khemmen übarvüllt pitt sachandar un asó machante ledrenarn in ångst”, ditza hatta khött di vitzevorsitzaren.

Di vüar line, boda hãm azpe khèrn azta alle di sèlln boda hãm zo tüana pinn edukatìf protzèss stian garècht, haltn kunt vo baztada iz haüt zo tage, a lem nèt dèstar un boda allz loaft bahémme, in ditza lem flèchtetnse inn di didjitàl kompetentzan, un soìn guat innzonemma dise didjitàl kompetentzan in di schual iz gruntlich: a studjént responsabilizart un boda boazt bia zo nütza djüst di didjitàln tèknolodjian iz mearar boroatet un riskiàrt mindar z’soina gevånk von ångst odar zo lazzase nidarslang.

Nützan kartza vil in eletrònege register un alle di ettlan plattformen boda khemmen genützt ka schual mage o nèt soìn eppaz guatz, baispil ’z vüart hèrta mearar zo haba mångl zo mocha hèrta stian konnettart zoa zo maga nàstian in sèll boda khint geschafft, odar no, nèt soìn guat zo organizara di zait zo studjara pittarn sèlln zo stiana nã soìn interese un in sèlln vodar famildja, pròpio peng in sèll mochan hèrta stian gepuntet un nia hãm hoatar bela zait iz frai; nèt eppaz guatz iz o machan bizzan lai durch dar tèknolodjì bia ma geat ka schual, bettan voto ma hatt gevånk. Asó khinta gevorst in schualn zo regolamentara di informatziongen un

di komunikatziongen un zo nütza pitt sinn di plattformen un no zo halta in djüst equilibrio zbisnen dar didjitäl bèlt un da sèll real, gebante mearar vèrt in stian pittnàndar pinn laüt.

Zoa macha nützan di tèknolodjian pitt sinn iz gruntlich azta hām an equilibraratn ānfāng zuar in didjitāl instrumenten di schual istitutziongen un di sèlln boda in di schualn arbatn: ’z izta drumauz zo bèksla allz, un vor daz sèll izta māngl azta di strukturn von schualn o bèksln un azta khemmen gebèkslt di metode, āna zo lazza azta dise tèknolodjian vāngen vūr allz, ’z iztada māngl azta studjént, famildje un maistre hām a zait boda mang stian auzkonnettart.

Pròpio zoa azta mage soin a zait zo maga stian auzkonnettart, gebante mearar vèrt dar qualitét von lem un lirnén zo stiana pittnàndar pinn laüt izta māngl azta dise teknolodjian sain nèt abegestritet, ma regolamentart, di vūar linee boda soin khent āgenump leng nidar a drai **bichtege printzipie**, azpe gem in djüst vèrt dar frai zait, mang lirnén in autonomi, hām da djüst qualitét von relatziongen zbisnen schual un famildja, in djüst equilibrio zbisnen “schual” un “nèt schual”.

Zbisnen in **sachandarn** boda tarfan khemmen getānt zoa zo maga stian auzkonnettart daz earst sachan beratz khōn di sachandarn in di zait vo schual, auzmachan in bele urn von tage di famildje mang gian zo reda pinn maistre un zo bizza baz zo tüana un no, detzidarn di urn boda ne di maistre ne di studjént mang khemmen gevuntet durch mail, nachrichtn odar didjitāl plattformen. ’Z zil iz daz sell zo haba an ānfāng pitt mindar āngst vor alle di sèlln didjitāl komunikatziongen pinn studjént boda āgian in kompíte, odar in vote, dise mochan khemmen khōtt in klasse in di ur vodar sèlln materdja odar daz lengarste in di urn schual.

Di **rakomandatziongen** soin: khōn hoatar, dòpo zo habada draugeredet pinn studjént, bele metode un struméntn ’z khemmenda genützt, di zaitn un bia ’z mochanda khemmen gemacht bizzan di vote; di kompiti dahuam mochan khemmen gètt pitt maz un in proportzion dar eltom un dar kompeténtz von studjént, un nā biavl tang ’z izta nèt schual, haltante kunt hërta ke ’z billdada soin an toal fraizait un a zait vor di famildja; di kompiti mochan khemmen gètt in di ur vodar sèlln materia; di prüf in klasse mochan khemmen koordinart zbisnen in maistre vodar sèlln klasse; di vote mochan khemmen auzgètt didjitāl lai dòpo zo habasen khōtt in klasse in studjént; kompíte odar āndre sachandar boda mochan khemmen genützt zo studjara mochan khemmen gelek aftn eletronege register odar afte didjitāl plattformen vorda iz verte di ur lektziong odar daz lengarste vorda auz iz dar schualtage.

Dòpo āgenump di vūar line barta khemmen nidargelekk a skēm vo regolamént boda bart helvan in schual istitutziongen, zo sichra azta di innatn regolaméntn von schualn haltn alle daz gelaichege maz, hërta haltante kunt vodar autonomi vo aniaglana schual. Haltante kunt vo disan naüng sachandarn boda khemmen inngevüart barta khemmen nāgeschauget un vornaügart dar provintziāl Plān vor da didjitāl schual, ma di vūar line mochan khemmen āgenump sa vo disan schualdjar vort.

Da gekhluppet: di vūar line

Download pildar un interviste [da](#)

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

<https://www.youtube.com/watch?v=5hXVFc3wf7A>

<https://www.youtube.com/watch?v=3nbAq1auxLU>

https://www.youtube.com/watch?v=HlzFJV0cS_s&t=21s

(cdt)